

Allergia- ja astmaliitto peräänkuuluttaa elintarvikevalmistajien vastuuta

Elintarviketurvallisuusvirasto Evira julkaisi kesäkuun alussa pohjoismaisen valvontaraportin, jonka mukaan monien elintarvikkeiden pakkausmerkinnöissä allergisoivat ainesosat on merkitty virheellisesti. Allergia- ja astmaliitto ottaa kantaa raportin tuloksiin ja muistuttaa, että väärä pakkausmerkintä on pahimmillaan vakava terveystarve.

Allergisoivien ainesosien ilmoittamiseen liittyviä virheitä todettiin 20 prosentissa tarkastetuista tuotteista. Kyse ei ole pikkujutusta, vaan on pahimmillaan ihmisen hengestä.

Allergisia reaktioita mahdollisesti aiheuttavat ainesosat on nykyinsäädännön mukaan aina ilmoitettava tuotteessa niiden määrästä riippumatta. Norja, Ruotsi, Tanska ja Suomi toteuttivat vuonna 2011 yhteisen pohjoismaisen valvontaprojektin, jonka tarkoituksena oli selvittää, noudattavatko pohjoismaiset elintarvikkeiden valmistajat ja maahantuojat allergisoivien ainesosien merkitsemistä koskevia määräyksiä. Tyypillisiä esimerkkejä tällaisista ainesosista ovat maito, kananmuna, kalat ja äyriäiset, tietyt pähkinät, soija ja gluteenia sisältävät viljatuotteet. Yhteensä projektissa tarkastettiin 1 095 tuotetta ja 464 yritystä.

Mikäli pakkausmerkintä on virheellinen, ruoka-allerginen voi saada anafylaktisen reaktion eli äkillisen, voimakkaan ja yleisoireita aiheuttavan yliherkkyysoireyksen, joka vaatii aina sairaalahoitoa.

'Saattaa sisältää'

Valvontaraportin toinen keskeinen huomio oli varoitusmerkinnän 'saattaa sisältää pieniä määriä' harhaanjohtava käyttö. Raportissa kuvattujen havaintojen mukaan noin kolmasosa yrityksistä ei ollut tutkinut riittävän tarkkaan, oliko varoituksen käyttö niiden omista tai maahantuomissa tuotteissa perusteltua. Perusteettomasti käytetty varoitus supistaa allergikoille tarjolla oleva tuotevalikoimaa tarpeettomasti.

Allergia- ja astmaliitto on haastanut elintarvikevalmistajia kiinnittämään huomiota tuotantoprosesseihin ja tuotteiden turvallisuuteen myös herkempien kansalaisten näkökulmasta. Haasteen on vain kovin harva valmistaja ottanut vastaan. Allergiatunnuksemme kautta olemme pystyneet varmistamaan markkinoille allergianäkökulman sisältäviä tuotteita ja palveluita.

Kansallisten allergiayhdistysten Euroopan kattojärjestö EFA (*European Federation of Allergy and Airway Diseases Patients Association*) on jo selkeän kantansa asiaan sanonut: "Ruoka-allergiat ovat ruokaturvallisuuskysymys, jotka tulee ottaa huomioon pohdittaessa muita ruokaturvallisuuteen liittyviä riskejä. Ilman paikkansapitävää pakkausmerkintää ja ainesosaluetteloa myytävää ruokaa tulisi pitää epäturvallisena."

Suomessa ruoka-aineallergiaa tai yliherkkyyttä sairastaa noin 5 - 10 % lapsista ja 2 - 5 % aikuisista. Väärissä pakkausmerkinnöissä on kyse kansallisella tasolla laajasta ongelmasta - tätä faktaa ei voida ollen kohautuksella ohittaa. Allergisenkin tulee voida hankkia ruokansa turvallisesti. Se on mahdollista, kun pakkausmerkinnät ovat oikein. Elintarvikealan eri toimijoiden tulee ryhtyä välittömiin ja konkreettisiin toimiin huomioidakseen allergiset ihmiset selkeästi nykyistä paremmin.

Lisätiedot toimituksille

Ilkka Repo, toimitusjohtaja, Allergia- ja Astmaliitto ry, p. 040 156 2634

Johanna Värmälä, allergianeuvoja, p. 09 4733 5203 (paikalla ma 11.6.)

Elina Demir, tiedottaja, 040 544 9728, tiedotus@allergia.fi